

7. SINIF 5. ÜNİTE
“TASAVVUFÎ YORUMLAR”
ALEVİLİK_BEKTAŞİLİK

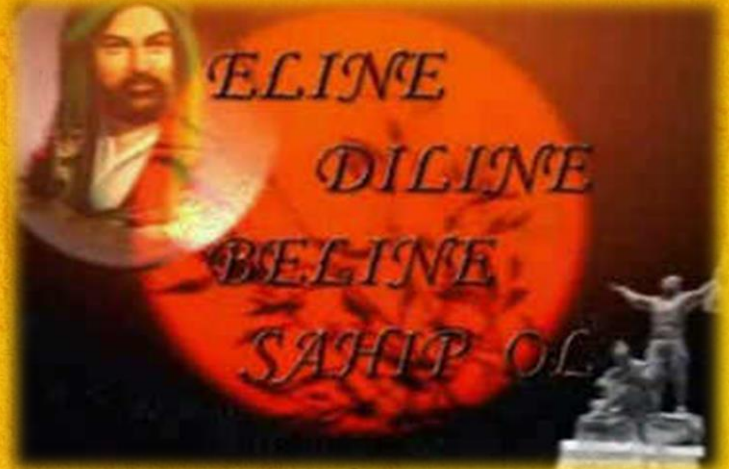

3.3.5. Alevilik-Bektaşilik

Alevi kelimesi sözlükte

“Ali’ye mensup, Ali taraftarı,
Ali’yi seven, sayan ve ona bağlı
olan Ali’ye ait ve
Ali’nin soyundan gelen”
gibi anlamlarda kullanılır.

Genel olarak Hz. Peygamberin vefatından sonra Hz. Ali'yi imam ve halife olarak tanıyanlara Alevi denilmiştir. Alevilik düşüncesi, Hz. Ali'ye bağlanmaktan ve onu sevmekten doğmuştur.

Bektaşîlik,

Hacı Bektaş Veli'ye bağı olan ve onun yolundan gidenlerin oluşturduğu TASAVVUFÎ yolun adıdır.

Hacı Bektaş Veli, kendisinden sonra gelen birçok kimseye mürşitlik yapmış, Bektaşiliğin temellerini oluşturan birçok konuya ışık tutmuş önemli ve değerli bir şahsiyettir.

Alevîliğin törenleri, cemleri, semahları, ağızdan ağza dolaşan deyiş, duvaz ve nefesleri hep onun tasavvufi düşüncesini dile getirmiştir.

Bunun için de **Alevîlik ve Bektaşilik**

iç içe geçmiş bir tasavvufi yorum olarak varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.

ÖĞRENELİM

Günümüz Alevilerinin

Alevîlik Tanımı

“Alevîlik İslam’dır. Hak- Muhammed- Ali yolunun Kırklar Meclisinde olgunlaştığı ve On iki imamlarla devam eden, İmam Cafer-i Sadık’ın akıl ölçüsünü rehber olarak alan, Horasan erenlerinin himmetleriyle Anadolu’ya gelen, Hazreti Pir’le ve ulu ozanlarımızın nefesleriyle hayat bulan inancın adıdır.”

(Türkiye Alevi Dedeler Kurultayı, Sonuç Bildirgesi, 29-30 Ekim 2005, Karacaahmet Sultan Dergâhı)

Hız. Peygamberin sevgili torunu Hız. Hüseyin'in Kərbela'da şehit edilmesi Alevilik düşüncesinin kurumsallaşıp yaygınlaşmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu üzücü olay, bütün Müslümanları derinden etkilemiştir. Alevilikte **Hız. Hüseyin'in Kərbela'da şehit edildiği 10 Muharrem** günü kutsal kabul edilir. Bu günde anma törenleri düzenlenir, yas tutulur.

Alevilik ve Bektaşilikte **cem törenlerinin** büyük bir önemi vardır. Bu tören, kadınların da katılımıyla cuma günleri Cemevinde düzenlenir. Cem törenlerinin küçüğüne **dernek** denir. Cem töreni sazlı sözlü olur. Bu törende **özel zikirler** yapılır. Töreni yöneten **dede** tarafından bir sure veya ayet okunur.

Cem törenlerinde "eline, beline, diline sahip olma"nın önemi vurgulanır.

Hacı Bektaş Veli

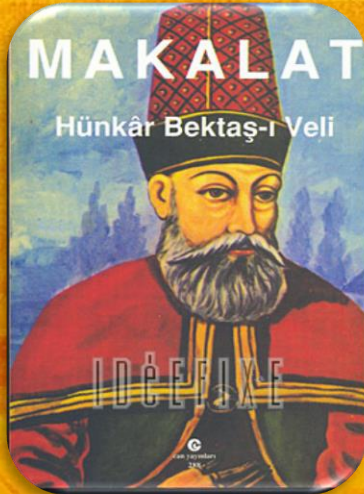
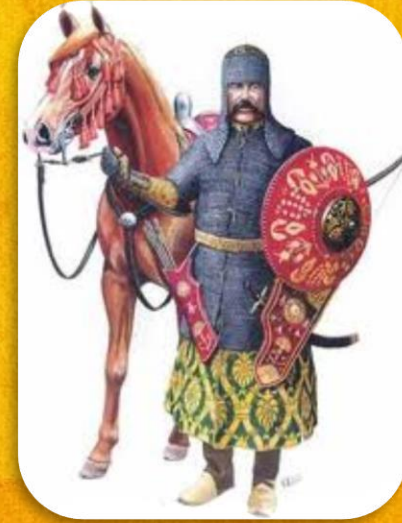
Hacı Bektaş Veli Türbesi, Hacıbektaş / Nevşehir

Alevîlik-Bektaşîlik düşüncesi, kültürümüzde önemli etkileri olan tasavvufi bir yorumdur. Bektaşilik düşüncesinin kurucusu Hacı Bektaş Velî'dir. Hacı Bektaş Velî, Pîr-i Türkistan olarak anılan Hoca Ahmet Yesevî'nin Allah sevgisi ve güzel ahlakı esas alan öğretilerini Anadolu'da yaygınlaştırmıştır. Bektaşilik, Balım Sultan (öl. 1516)'ın da etkisiyle bugünkü şeklini almıştır. Balım Sultan, Bektaşiliğin ikinci piri kabul edilmiştir.

Anadolu'da sosyal kurumların birer temsilcisi olarak bilinen "Gaziyân-ı Rum, Ahiyân-ı Rum, Abdalân-ı Rum ve Bacıyân-ı Rum teşkilatları, onun manevî önderliğinde oluşmuş ve gelişmiştir.

Kur'an'a ve Hz. Muhammed'in Sünneti'ne gönülden bağlı olan Hacı Bektaş-ı Velî'nin en önemli kitabı Mâkâlât'tır.

Öte yandan, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda da Hacı Bektaş Veli'nin düşünceleri etkili oldu. Yeniçeri Ocağı Bektaşilerden oluşmaktaydı.

Düşünelim

Hacı Bektaş-ı Velî'ye göre dinler temelini sevgiden; sevgi kaynağını insandaki gönülden almıştır. O, iyi bir insan olmadan iyi bir Müslüman olunamayacağını savunmuştur. İyi bir insan olmanın temelini de "Eline, beline, diline sahip ol." vecizesinde dile getirmektedir.

Ona göre,
"Sevgi ve acıma insanlık;
hiddet ve şehvet ise
hayvanlık vasfıdır."

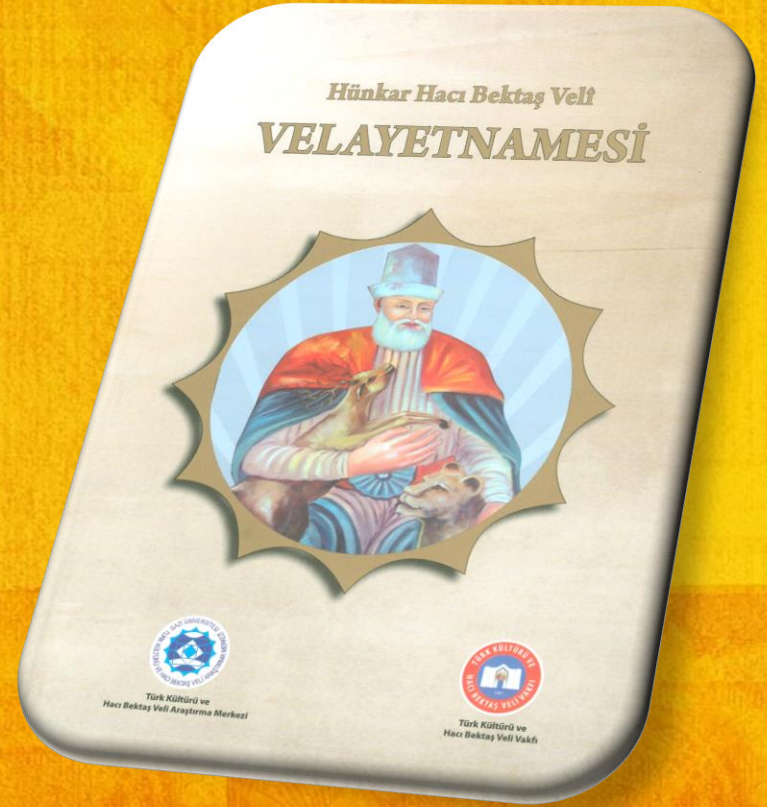
◊ ARA BUL
◊ KADINLARI OKUTUNUZ
◊ İNCİSEN DE İNCİTME
◊ MURADA ERMEK SABIR İLEDİR
◊ ARAŞTIRMA AÇIK BİR SINAVDIR
◊ HER NE ARARSA KENDİNDE ARA
◊ ELİNE, DİLİNE, BELİNE SAHIP OL
◊ ARIFLER HEM ARIDIR HEM ARITICI
◊ MARİFET EHLİNİN İLK MAKAMI EDEBDİR
◊ İNSANIN CEMALİ SÖZÜNÜN GÜZELLİĞİDİR
◊ NEFSİNE AĞIR GELENİ KİMSEYE TATBİK ETME
◊ HİÇ BİR MİLLETİ VE İNSANI AYIPLAMAYINIZ
◊ İLİMDEN GİDİLMEYEN YOLUN SONU KARANLIKTIR
◊ DÜŞÜNCE KARANLIĞINA IŞIK TUTANLARA NE MUTLU
◊ DÜŞMANINIZIN DAHI İNSAN OLDUĞUNU UNUTMAYINIZ
◊ NEBİLER, VELİLER İNSANLIĞA TANRININ HEDİYESİDİR.
HACI BEKTAŞ VELİ

Edebiyat
hûs

eline, diline, beline
hâkim ol.

Hacı Bektaş Veli

- **Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu'nun davetlisi olarak Türkiye'ye gelen Balkan Hacı Bektaşî Dede babası Haxhi Dede Reshat Bardhi, Kocatepe Camii'nde Cuma namazı kıldıktan sonra 'hepimiz biriz' mesajı verdi.**
- Ankara'ya gelen Balkan Bektaşileri Dedesi Bardhi, Kocatepe'de Cuma namazını kıldı. Prof. Bardakoğlu ile birlikte camiye gelen Bardhi, rahatsızlığı nedeniyle kendisi için getirilen sandalyeye oturarak vaazı dinledi. (internet)

Bektaşilikte; şevval ayının ilk günü, zilhiccenin ilk on günü, nevruz günü ve muharrem'in on birinci günü kutsaldır.

Alevilik ve Bektaşilikte Ehlibeyt sevgisine büyük bir önem verilir. Özellikle Hz. Ali, Hz. Hatice, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e çokça sevgi beslenir, saygı duyulur. On iki imamın da Alevilik ve Bektaşilikte özel bir yeri vardır.

On iki imam şunlardır:

- *Hz. Ali
- *Hz. Hasan
- *Hz. Hüseyin
- *Zeynel-Abidin
- *Muhammed Bakır
- *Cafer-i Sadık
- *Musa Kâzım
- *Ali Rıza
- *Muhammed Taki
- *Ali Naki
- *Hasan Askerî
- *Muhammed Mehdi

Etkinlik

Okuyalım, Bulalım

Aşağıdaki sözlerde hangi ahlaki ilkelere değinilmektedir.

- *Her insanın üç yoldaşı vardır. sabır, kanaat ve utanmaktır.
 - *Elinle koymadığın şeyi alma.
- *İnsanın olgunluğu, davranışlarının olgunluğudur.
 - *Kimsenin ayıbını arama; kendi ayıbını gör.
 - *Allah, cömertleri sever.
- *Düşmanınızın dahi insan olduğunu unutmayınız.
- *Doğruluk göster, yalanla uğraşma, konuşurken mübalağa etme, abartma.
 - *Çağrılmadan gitme. Sorulmadan söyleme.
- *Özünde ve sözünde temiz olmayanların imanı tam değildir.
 - *Allah'tan başka dost aramayınız.

Hacı Bektaş Veli

Hacı Bektaş Veli ve Dört Kapı Kırk Makam

Makâlât

HACI BEKTAŞ
VELİ

Alevilik-Bektaşilik düşüncesinin
şekillenmesinde
Hacı Bektaş Veli'nin
Makâlât isimli eserinin önemli bir etkisi
vardır. Hacı Bektaş Veli, bu eserinde
İslam'ın itikat, ibadet ve ahlak
konularındaki görüşlerini dile getirmiştir.

Hacı

Bektaş Veli, bu konularla ilgili görüşlerini

“dört kapı kırk makam”

prensibine göre açıklar.

A. Şeriat Kapısı ve On Makamı:

1. İman getirmek: Allah'a ve buyruklarına, meleklerle, Kur'an'a ve diğer kitaplarına, peygamberlerine, dostlarına ve ahiret gününe iman

2. İlim öğrenmek

3. Namaz (kılmak), oruç (tutmak), zekât (vermek), hacca (gitmek), cihat (etmek) ve cünüplükten temizlenmek (gusül).

4. Helal kazanmak ve faizi haram bilmek

5. Nikâh kıymak.

10. İyiliği emredip kötülüklerden sakındırmak

9. Temiz yemek ve temiz giyinmek.

8. Şefkâtli olmak.

7. Sünnet ve Cemaat Ehli'nden olmak.

6. Hayız ve loğusalıkta cinsî münasebeti haram bilmek.

**B. Tarikat
Kapısı ve On
Makamı:**

**1. Pirden el
alıp tövbe
etmek.**

**2. Mürit
olmak.**

**3. Saç kesmek,
giyim ve
kuşamını
döndürmek.**

**4. Nefis
savaşında
olgunlaşmak
pişmek.**

**5. Hizmet
etmek**

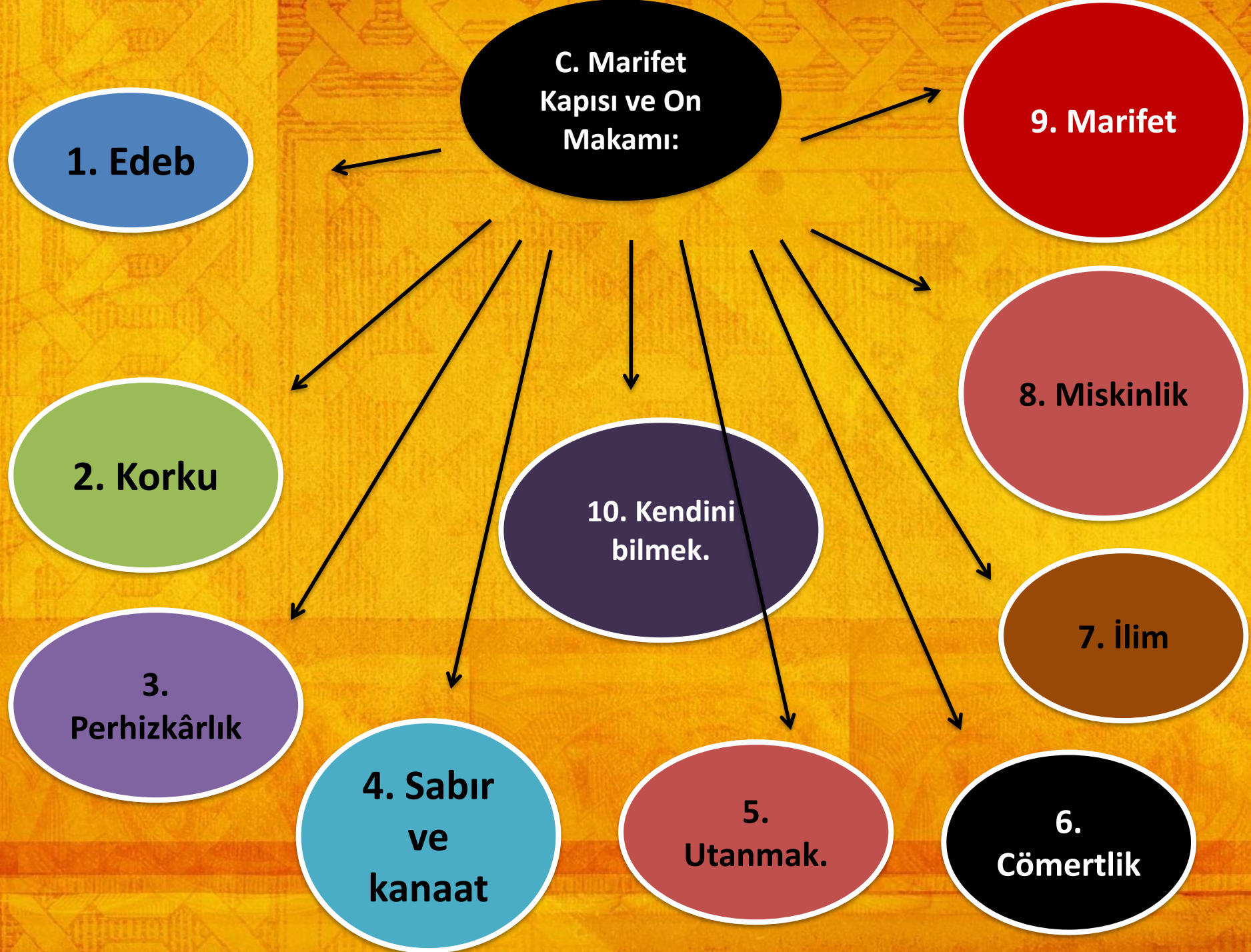
**6. Havf
tutmak.**

**10. Aşk, şevk,
sefa ve fakirlik.**

**8. Hırka, zenbil,
makas,
seccade,
tespih, iğne ve
hidayet.**

7. Ümit.

**9. Cemaat,
nasihat,
kanaat
ve muhabbet
sahibi olmak.**

**D. Hakikat
Kapısı ve On
Makamı:**

**1. Toprak
olmak
(mütevazı
olmak).**

**2. Yetmiş iki
millele aynı
gözle bakıp
hiç kimseyi
ayıplamamak.**

**3. Elinden
gelen iyiliği
hiç kimseye
esirgememe**

**4. Dünyada
yaratılmış
bütün
varlıkların
kendisinden
emin olması**

**5. Mülk sahibine
yüzünü sürüp,
yüzsuyunu bulmak
(Yaratılış sebebi
olan Muhammed
nurunu
bulmak).**

**9.
Münâcaat.**

**8. Sır
saklamak.**

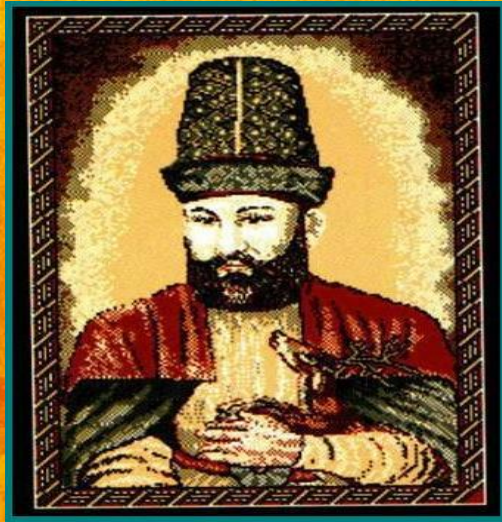
**7.
Seyrüsülûk.**

**6. Sohbette
hakikat
sırlarını
söylemek.**

**10. Tanrı'ya
vuslat (kavuşma)**

Alevîlik-Bektaşîlik Düşüncesinde Temel Unsurlar

Alevîlik- Bektaşîlik isimli tasavvufi yorumun başlıca kaynakları Kur'an, Hz. Peygamberin sözleri, Velâyetnâmeler, Buyruklar, Menâkıbnâmeler, Erkannâmeler ve başta "yedi ulu ozan" olmak üzere Alevî-Bektaşî düşüncesine gönül vermiş olan ozanların şiir ve nefesleridir.

Allah, Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisi, Tevella, Teberra, On iki İmam, Musahiplik, Ayin-i Cem ile Üç Sünnet Yedi Farz gibi konular Alevilik-Bektaşilik düşüncesinin temel unsurlarını oluşturur.

Allah Sevgisi

CABBAR KULU DİYOR Kİ:

“Demek ki bir kul Allah’ı anarsa, dünya nurla dolar. Dünya cennete döner. Bağ ve bahçelerde meyveler yetişir. Meyvelerin lezzeti dünyayı kaplar. Allah’ı anan kimse herkese yetiştirdiği meyvelerden satar. Allah’a ulaşır ve mükemmel bir insan (insan-ı kâmil) olur. Her şey için Allah’a şükreder. Lütuf sahibi olan Allah, ona pek çok nimetler verir. Gözünden perdeyi kaldırır. Kendisiyle kulu arasında perde kalmaz. Dünyada olan her şeyi keşfederek onların özünü bilir...” (Kitab-ı Cabbar Kulu, Hazırlayan: Osman Eğri, s. 129.)

Peygamber Sevgisi

PİR SULTAN ABDAL DİYOR Kİ:

Muhammed'dir gönlümüzün aynası

Salavat verenin nur olsun sesi

Onsekiz bin âlemin Mustafa'sı

Ya Muhammed sana imdada geldim.

Kâbe'nin yapısı bina yapısı

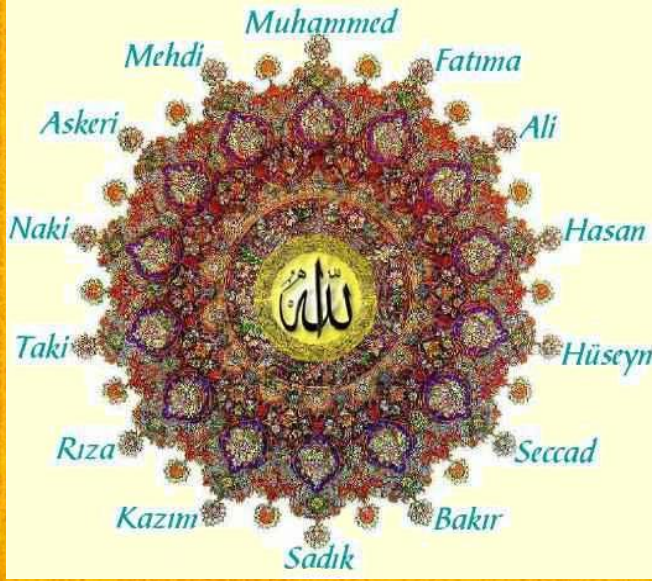
İman etse asilerin hepsi

Beş vakit okunur ayetu'l-kürsi

Ya Muhammed sana imdada geldim.

(Pir Sultan Abdal Divanı, s. 134.)

Ehl-i Beyt Sevgisi

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Hz. Peygamberin Hz. Fatıma dışındaki tüm çocukları kendisinden önce vefat etmişlerdir. Onun pâk nesli kızı Hz. Fatıma validemiz yoluyla devam etmiştir. Hz. Hasan'ın soyundan gelenlere "şerif", Hz. Hüseyin'in soyundan gelenlere ise "seyyid" denir.

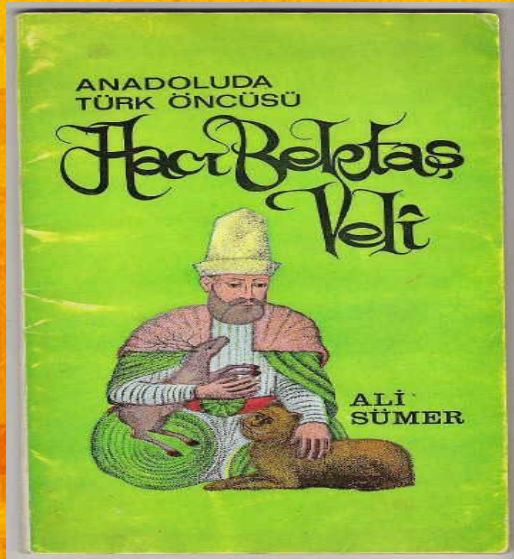
Ehl-i Beyt kavramı, Hz. Peygamberin ailesi, ocağı ve evi anlamında kullanılır.

Ehl-i Beyt sevgisi bütün tasavvufi yorumlarda olduğu gibi Alevi-Bektaşî kültüründe de önemli bir yere sahiptir.

Alevi-Bektaşî kültüründe Hz. Muhammed, Hz. Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin isimleri beş parmaktan el ile sembolleştirilmiş ve Ali Pençesi adıyla levhalaştırılmıştır.

Tevellâ, Teberrâ

Tevellâ, birisini dost edinmek ve sevmek anlamına gelen Arapça bir kelimedir. Alevi-Bektaşî kültüründe ise tevellâ, âl-i abanın velayetini tanımak, onları sevmek, onlardan medet ve şefaât beklemek ve onları dost bilmek demektir.

Teberra, beri olmak, sevmeyip yüz çevirmek ve uzaklaşmak anlamında kullanılan Arapça bir kelimedir. Alevi-Bektaşî kültüründe Emevilerin ikinci hükümdarı olan Yezid ile onun soyundan gelenleri ve taraftarlarını sevmemek anlamında kullanılan bir kavramdır.

Üç Sünnet Yedi Farz

A. Üç Sünnet

1. Hakkı zikretmek
2. Kalpte düşmanlığa yer vermemek
3. Yola teslim olmak

B. Yedi Farz

1. Sırrını izhar etmemek
2. Gördüğünü örtmek
3. Özür ile niyaz eylemek
4. Mürebbi hakkını gözetmek
5. Musahip hakkını gözetmek
6. Tövbe almak
7. Taç giyip özünü üstada teslim etmek

On iki İmam

Alevî-Bektaşî kültüründe on iki imam, Hz. Ali ile başlayan ve İmam Mehdi ile son bulan toplam on iki kişiden oluşur.

On iki imamın isimleri, Alevi-Bektaşî şiir ve nefeslerinde düvaz, düvaz-imam ve düvazdeh gibi başlıklar altında yer almıştır. Bu şiirler cem törenlerinde söylenir ve huşu içerisinde dinlenir.

3.3.5.1. Cem ve Cemevi

Cem hakkında neler biliyorsunuz?

Cem, toplanmak, bir araya gelmek, ayin kanun, töre ve adet ve dinî tören anlamlarına gelir.

Bu anlamlara göre Ayin-i cem, “cem töresi, toplantı töresi, bir araya gelme yolu, âdeti” anlamında kullanılmaktadır

TRT'DE BİR İLK

MUHARREM

CEMİ

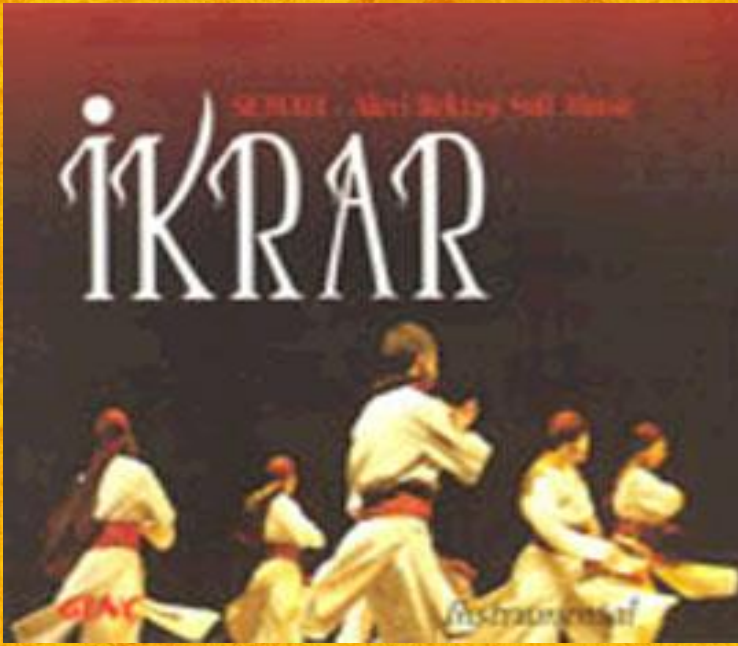

Yapıldığı zaman ve amaca göre çeşitli cemler vardır. Genelde on iki hizmet üzerinden yürütülen bu cemlerin bazıları; ikrar cemi, Abdal Musa cemidir.

İkrar cemi:

Alevi-Bektaşilik yoluna girecek olan kişinin, mürşidin öğüt ve telkinlerini kabul ederek yolun bütün kaidelerini aynen benimseyip uyacağına dair verdiği söze ikrar verme denir. İkrar verme sözü için yapılan ceme de ikrar cemi denir.

İkrar töreni ceminde şu telkin yapılır:

"Mürşidini, gerçek baban, rehberini gerçek anan bil. Yalan söyleme, haram yeme, gıybet etme, şehvetperest olma, eline-beline-diline sahip ol, kibir ve kin tutma, kimseye haset etme, garaz, buğz, inat etme, gördüğünü ört, görmediğini söyleme, hilm (yumuşaklık) ile söyle, küçüğe izzet, büyüğe hürmet ve hizmet eyle..."

Abdal Musa cemi:

Her yıl, sonbaharda küskünlerin barıştırılması ve birliğin sağlanması amacıyla yapılan cemdir. Bu cemlerde kişiler, bir araya gelip kurban keserler. Herkes, elinden geldiğince bu kurban lokmasına katkıda bulunur. Küskünler barıştırılır, o yıl içerisinde elde edilen nimetler için Allah'a şükredilir. Bu ceme birlik cemi de denir.

Görgü cemi:

Bütün taliplerin bir yıl içerisinde dedeye verdikleri sözü yineleyip toplum huzurunda o yıl içerisinde yaptıklarının hesabını vererek ruhen temizlendikleri cemlerdir

Musahiplik cemi:

Musahip (yol kardeşi) olmak isteyen iki ailenin kurban kestikleri ve kardeş olmaya söz verdikleri cemdir.

Dârdan indirme cemi:

Ölen kişinin ardından yapılan bir râzılık alma cemidir. Ölen bir kimsenin ardından kişinin tüm tanıdıkları, alışveriş ilişkisi olduğu kimseler çağrılarak dede ve halkın huzurunda râzılık alınır. Borcu varsa ödenir. Alacağı varsa alınarak yakınına teslim edilir. Sağlığında gücendirdiği kimseler varsa onların râzılığı alınır. Sonra yemekler yenilir. Dualar ve gülbenkler okunarak kişiye râzılık verilmiş olunur. Buna lokma cemi de denir.

Düşkünlükten kaldırma

cemi:

Alevi-Bektaşî geleneğinde dedenin ve toplumun önünde uymaya söz verdiği (ikrara) kurallara uymayan genel ahlaka aykırı davranan kişiler düşkün ilan edilir. Düşkün kabul edilenler cemlere alınmaz ve dedenin onayı ile kendisine düşkünlük cezası verilir. Düşkün sayılan kişinin durumunda düzelme olursa düşkünlüğünü kaldırmak için bir cem yapılır. Buna, düşkünlükten kaldırma cemi denir.

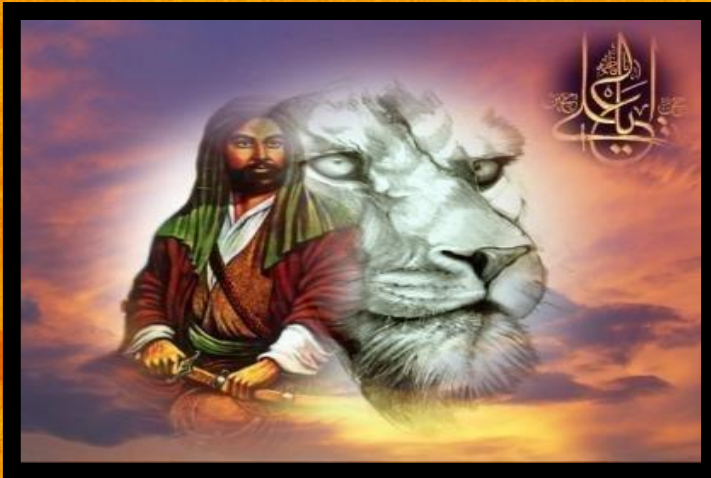

Niyaz

İSTANBUL ALEVİ DERNEĞİ

Ağırlama

Çark

İSTANBUL ALEVİ DERNEĞİ

Pervaz

Aşağıdaki resimlerin benzer ve farklılıklarını bulunuz.
Hakkında sınıfça düşününüz?

3.3.5.1. 1. Râzılık ve Kul Hakkının Sorulması

Râzılık ve kul hakkının sorulması, cem için önemli bir ilkedir.

Râzılık ve kul hakkı, gönül kırdıysa özür dileyici olup kırdığı gönlü onarmak, zarar verdiklerinin zararlarını ödemektir.

Cem başlamadan önce cemi yöneten baba veya dede

"Canlar, on iki hizmete başlamadan önce birbiriyle küskün, dargın olan var mı? Alacağınız, vereceğiniz, davanız var mı?." diye sorar.

Ceme katılanlar birbirlerinden râzılıkları varsa hep bir ağızdan

"Allah, eyvallah razıyız." derler.

Küskün, dargın veya herhangi bir sorunu olan varsa davacı hemen yerinden kalkıp meydana gelir niyaz eder ve ayakta şikâyetini, sorununu dile getirir.

Birbirleriyle konuşmayan, dargın olanlar dedenin huzurunda mutlaka barıştırılır.

Dede "**Canlar cümleniz birbirinizden razı mısınız?**" diye tekrar rızalık ister. Ceme katılanlar "**Allah eyvallah razıyız.**" der ise; dede de "**Hak erenler cümlenizden razı olsun.**" der ve "**Hizmet sahipleri hizmetine baksın.**" diye buyurur.

Etkinlik

Örnekler Bulalım

Kul hakkına girebilecek davranışlara örnekler bulalım.

NOT EDELİM

3.3.5.1. 2. On iki Hizmet

Dede yönetiminde yapılan cemlerde on iki hizmet yerine getirilir. Bu on iki hizmet on iki kişi tarafından belirli bir düzen ve kurallar içinde yürütülür. On iki hizmet Hz. Ali başta olmak üzere onun soyundan gelen toplam on iki imamı temsil etmektedir. On iki kişi ve on iki hizmet şöyledir:

1. Dede: Cemi yönetir.
2. Rehber: Görgüsü yapılanlara ve ceme katılanlara yardımcı olur. Dedenin bulunmadığı zamanlarda onun yerine cemleri idare eder.
3. Gözcü: Cemdeki düzen ve sükûneti sağlar.
4. Çerağcı: Çerağı yakmakla (cemin yapılacağı meydanı aydınlatmak) görevlidir.
5. Zâkir: Cem esnasında deyiş, düvaz ve miraclama söylerek semahı idare eder.
6. Ferraş: Süpürgeci, gerekli durumlarda rehberine yardım eder.
7. Sakka: İbrikdâr da denir. Suyu dağıtır.
8. Sofracı: Kurbancı da denir. Kurban ve yemek işlerine bakar.
9. Pervâne: Semahcı da denir. Semaha öncülük eder.
10. Peyik: Cemin yapılacağını haber vermek ve duyurmak görevine bakar.
11. İznikçi: Cemin yapılacağı mekânın düzenini sağlar.
12. Bekçi: Cemin yapıldığı mekânın kapısında durarak gelen gideni kontrol eder.

3.3.5.1. 3. Semah

Semah, cemlerde kadın erkek birlikte, saz ve nefes eşliğinde dönülerek yapılır. Semahta ana tema dönmedir. Cemde bu semaha durmak deyimi ile ifade edilir.

Birlik ve beraberlik ruhu içinde yapılan semahla Yüce Yaratıcı'ya ulaşma amaçlanır. Kişi kendinden geçerek huşu ve aşk içinde Hakk'a ulaşmayı diler. Semah, nefsin kötü istek ve arzularından arınıp ruhsal olarak özüne, aslına yönelmedir..

Semahlar iki, dört, altı, sekiz veya daha çok kişiyle yapılabilir. Semahlarda her hareketin kendi içinde bir anlamı vardır. Semahta vücut hareketleri ise birçok simgesel anlam taşımaktadır. Bunlar gökyüzünde uçmak, evrenin dönüşü gibi dönmek, turnalar gibi kanat çırpıp uçmak, Hakk'tan alıp halka vermek, paylaşmak gibi anlamlardır

«Semah»

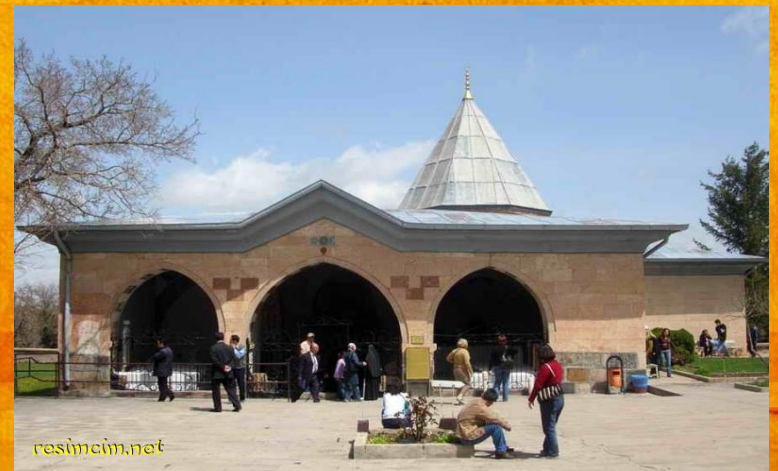
**İZLEMEK İÇİN
RESME
TIKLAYINIZ**

3.3.5.2. Musahiplik

Sohbet ve arkadaşlık yapmak, kardeş edinmek anlamlarına gelen musahiplik, Alevilik-Bektaşilikte evli iki çiftin birbiriyle yol kardeşliği kurmasıdır.

Hz. Peygamber, Mekke'den Medine'ye hicret ettikten sonra göç eden her Mekke'li bir Müslümanı Medine'de yaşayan bir Müslümanla kardeş ilan etmiştir. Bu uygulama kapsamında Hz. Peygamber kendisinin de Hz. Ali'yle kardeş olduğunu ilan etmiştir.

Musahiplik yapanlar vermiş oldukları sözde durma konusunda hassas davranırlar. Musahibini görüp gözetme, onunla tam anlamıyla bir kardeş gibi geçinme, birbirlerinin işlerine yardımcı olma, birbirlerinin çocuklarını kendi çocukları gibi görüp musahiplik kurallarına uymaya çalışırlar

Etkinlik- Tartışalım

Musahipliğin sosyal dayanışma ve yardımlaşma açısından önemini tartışınız.

4.5.5. Dua ve Gülbenkler

Alevilik-Bektaşilikte duanın önemli bir yeri vardır. Alevi-Bektaşilerin ibadetlerinin temeli genel olarak dua ve zikre dayalıdır. Alevi-Bektaşî geleneğinde dua, "gülbenk" olarak isimlendirilir. Gülbenk, Allah'a sığınma, yalvarma ve ondan af dilemedir. Cemevlerinde genellikle dede ve babaların öncülüğünde dua edilir. Cemlerde dua bir kişi tarafından okunur ve cemaat; "Allah Allah" diyerek duaya katılır. Bu "Allah'ım duamızı kabul et!" anlamına gelir.

VIDEO
Dursun Ali Erincanlı

Hz. Ali' nin Duası

Ey ihsanı bol Allahu'm sana hamd ederim
ey yagene mabud senin önünde eğilirim

Etkinlik
Okuyalım, Değerlendirelim

Günlük dualarınız nelerdir?

???

**Alevi-
Bektaşilerce
yapılan
yandaki dua
örneğinde
Allah'tan neler
istenmektedir?
Değerlendiriniz**

"Allah'ım! Kötülüklerden bizi koru. Hata ve günahlarımızı bağışla. Allah'ım! Bize katından rızık ver. Kullara muhtaç etme. Bize, emniyet, huzur, ilim, irfan ve iman ver. Allah'ım nefislerimizi temizle. Gözlerimizi nurlandır. Kalplerimizi aç. Bizi sağlık ve selamete rızıklandır. Allah'ım! Ahirete göçen kardeşlerimize rahmet et. Hayatta olanlara da yardım et. Dualarımızı kabul et. Hastalarımıza şifa ver. Ey ikram edenlerin en büyüğü Allah. Şunları bize katından lütfet. Allah, Allah, Allah. Aliyyü'l-Mürtezâ'nın sırrı hürmetiyle, şeyhimiz Hacı Bektaş Veli'nin bereketiyle.

Hû, hû."

Alevilik
4. sınıftan lise son
sınıfa kadar
bütün din kültürü
kitaplarında

3.3.5.4. Hızır Orucu

Alevi-Bektaşiler şubat ayının 13,14 ve 15. günlerinde üç gün Hızır orucu tutarlar. Kaynaklarda hızır orucuna dayanak olarak şu olay gösterilir:

Hız. Hasan ve Hız. Hüseyin bir gün hastalanmıştı. Hastalıklarının şifa bulması için Hız. Ali, Hız. Fatıma ve hizmetlileri Fıdda, üç gün adak (nezir) orucuna niyet etmişlerdi. Oruçlu oldukları ilk günün akşamı oruç bozacakları zaman bir yoksul gelerek onlardan yiyecek bir şey ister. Yiyeceklerini ona verirler. Aynı şekilde ikinci gün yetime ve üçüncü gün de esire vererek üç gün su ile oruçlarını açarlar. Üçüncü günün sonunda Hız. Peygamber onlara "Size gelen Hızır idi. Allah, sizin sabrınızı sınamak üzere onu görevlendirmişti." dedi.

Rivayetlere göre bu olay üzerine Hz. Peygamberimize (sav) şu ayetler nazil olur:
"O kullar, şiddeti her yere yayılmış olan günden korkarak verdikleri sözü yerine getirirler. Onlar kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler. 'Biz sizi Allah rızası için doyuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz.' (derler.) (İnsan Suresi 6-9)
İşte, Hz. Ali(ra), Hz. Fatıma(ra) ve Fıdda'nın(ra) tutmuş oldukları bu orucun anısına, onların yolundan giden Alevi-Bektaşiler Allah rızası için üç günlük hızır orucu tutarlar. Sonra da cemevinde toplanarak tutulan oruçların, kesilen kurbanların kabulü için Allah'a dua ve niyazda bulunurlar.

Çevrenizde Hızır'la ilgili öyküler duydunuz mu?

Alevilik ve Bektaşilikte Ocak ayından şubat ayının sonuna kadar olan sürede istedikleri bir zamanda, üç günlük **Hızır orucu** tutarlar.

Etkinlik
Düşünelim, Bulalım

Hızır orucu dışında bildiğiniz oruç çeşitlerini yazınız.

Elne Diline Beline Sahip Ol...

"Hızır Orucu "

Münasebetiyle düzenleyeceğimiz panelde sizleri de aramızda görmek bizleri onurlandıracaktır.

Yenice Sıdki Baba Cemevi.

Panelistler :

Prof. Dr. Osman EĞRİ

Hittit Üniv. Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü

Fethi ERDOĞAN

Alevi Bektaşî Dedesi

Tarih : 13 Şubat 2011

Saat : 14.00

Panel : Yenice Uğur Mumcu Kültür Parkı Konferans Salonu

Ayrıca 13 Şubat 2011 Akşamında Yenice Sıdki Baba Cemevin'de Hızır Cemi Yapılacaktır.

Muharrem Ayı ve Oruç

Muharrem, sözlükte "haram kılınan, yasaklanan; kutsal olan, saygı duyulan" anlamlarına gelir. Hicri takvime göre yılın ilk ayıdır. Hz. Peygamberimiz(sav), muharrem ayını "Allah'ın ayı" olarak nitelendirmiş ve ramazandan sonra tutulan en faziletli orucun bu ayda tutulan oruç olduğunu belirtmiştir.

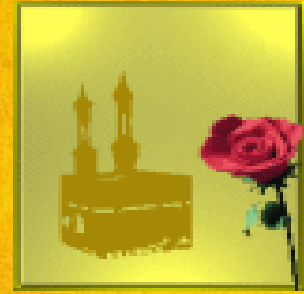
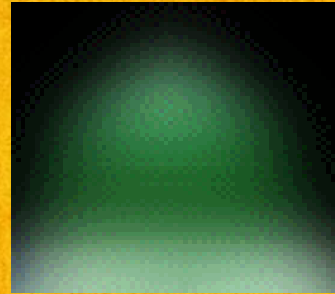

Hadisi-Serif

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bizler İslam dininin barışa, hoşgörüye ve birlikte yaşamaya önem verdiğini bilelim. İnsanların düşüncelerine saygılı olalım. Sadece başka dinden olanlara değil, bizimle aynı dine mensup kimselere de saygı gösterelim.

Aynı din içerisinde farklı yorumların, anlayışların olabileceğini dikkate alalım. Farklılığın bir zenginlik olduğunu bilelim.

Ayrıca dinde herhangi bir konuyla ilgili farklı görüşlerin (akla, gönüle hitap eden fikirlerin) olması, İslam dininde ilkelerin hayata geçirilmesi konusunda insanlara alternatifler sunmuştur, dinimizin yaşanmasını kolaylaştırmıştır.

VIP

DinDersi.Com

Eđitimde tecrube,
Teknolojide hız

VIP KATEGORİLERİMİZ

Vip İlköđretim

Vip Ortaöđretim

Vip İ.H.L

Vip Kur'an Kursu

VIP dökümanların telif hakları, DinDersi.Com'a Vip'e aittir. Bu dökümanların, paylaşılması, çoğaltılması, değiştirilmesi, farklı amaçlarla kullanılması yasal değildir ve kesinlikle KUL HAKKIDIR...

506 428 2 428

vip.dindersi@hotmail.com